

Avatatlanok és felelőtlenek

akarnak hozzájárulni az ősi magyar alkotmányhoz. A képviselőház elé terjesztett „nemzetiségi törvényjavaslat,” amely az egyik nyilas párt két vezetőjének elmeszüléménye, semmi egyebet nem óhajt, csupán azt, hogy Magyarországot népcsoportokra bontsák szét, a magyar állam egységét szüntessék meg, a nemzetiségeknek jogok helyett kiváltságokat adjanak és hogy szerte az országban valóságos nemzetiségi kiskirályok a magyar állam minden hatalmi eszközével felruházva és jogszabályalkotási joggal a kezükben, basák módjára uralkodjanak.

Szakértők szerint körülbelül ennyit jelentene a nyilasjavaslat, ha egyáltalán meg lehetne valószínűsíteni. Érthető, hogy a magyar társadalom minden rétege nemzeti-ségre, társadalmi osztályra és párt-politikai álláspontra való tekintet nélkül, egyöntetűen felháborodott és a magyar sajtó „a nemzet ellen irányuló merényletről” ír. Igen jellemző, hogy a józanabb megítélésű nyilasok körében is megdöbbentést keltett ez a törvényjavaslat s most egyes nyilasfrakciók sietnek megtagadni a közösséget azokkal, akik ezt a képtelen jogi fércművet előterjesztették.

A tiltakozás és a felháborodott visszautasítás azonban nem állott meg a sajtó hasábjainál. Az ország társadalmi szervezetei, egyesületei, egy szóval minden olyan közösség, amely hazafiasan érző és gondolkodó magyarokat tömörít, — acél-falként sorakoznak fel, hogy megvédjék ősi alkotmányunkat, hazánk

Nyárelei gondok.

Mint minden esztendőben, úgy most is, a bizonytalan és mindennap meglepetésekkel szolgáló idők ellenére, nagyon sokunkat elfog egy különös érzés: milyen lesz a nyarunk, jó lesz-e vagy rossz, sikerülni fog-e vagy sem? Ugy ülünk, olyan várakozással a nyár kapujánál, mint színházi nézőtérben, új darab kezdete előtt, vagy talán még inkább, mint ahogy a várvárt bemutató estéjén a színészek ülnek az öltözőben, izgatottan, már felkészülve a játékra, reménykedően és mégis csüggedtegen.

Mert igen, ennek a játéknak, a nyárnak, nem is közönsége, hanem szereplői vagyunk. Közönsége talán, hogy nem ismerjük a darabot; szereplői, hogy nem tudjuk, mit várhatunk a játéktól, amelyben szerepünk van.

Mi a szerepünk? Furcsa, rögtönzött szindarab ez, amelyben nem szabja meg cselekedeteinket, szavainkat semmiféle szerző, hacsak az a titokzatos rendező nem, aki láthatatlanul irányítja minden létezésünket. Csak a nyár szinpadán érezzük igazán, mennyire bábuak vagyunk a rejtélyes bábjátékos kezében, akit nevezhetünk sorsnak, véletlennek, egészen mindegy.

De játszanunk kell, ha nem is tudjuk, mi a szerepünk. Bizzuk hát magunkat a bábjátékos szeszélyére, talán jól akar velünk. Talán jól választjuk meg, hová menjünk nyaralni, mert gyakran éppen fordítottját csináljuk annak amit kellene. A pihenni vágyó elutazik világot látni a mai, történelmi idők lehetőségei

szert és fáradtabban tér haza, mint ahogy elment. Az élni, látni, utazni vágyó, egy ernyedtt pillanatában beveszi magát valami csöndes kis fészekbe, hegyek közé, vagy vízparton és amikor hazatér, nem mer emberek közé menni, mert dührohamot kap, ha kölföldről beszélnek előtte, ahová ebben a világkavargásban, nem volt bátorsága elindulni.

Van úgy is, hogy azt mondjuk: ezt a nyarat jól kihasználom, pótolom összes mulasztásaimat. sportolok, egészségesen élek, korán fekszem, korán kelek, elolvasom összes olvasatlan könyveimet és rendet teremtek életemben. Aztán jön az ősz és kiderül: a nyári éjszakákon nem tudtunk korán lefeküdni, tehát korán reggel sem tudtunk kelni, ellenben nem is olvastunk, mert lusták voltunk, ugyanebből az okból életünkben sem csináltunk rendet, — maradt minden a régiiben.

És csupa ilyen félreajtszott szerep, ki nem használt lehetőség, tévedés, kapkodás után mélabusan legyintünk szep-temberben: megint eltűnt egy hiábavaló nyár az életünkéből ki tudja, lesz-e még egy?

Dehát, mondom, most még előtte vagyunk az egésznek, most még talán végiggondolhatjuk, mit hogyan csináljunk? Csak az a bizonyos bábjátékos ne mosolyogja olyan gunyosan, mint aki azt mondja: akármit csinálj, csak azt tedd, amit én akarok, de ha én akarom, esetleg még azt is teheted, amit te akarsz... (—y —n.)

lelki és politikai épségét a műkedvelők avatatlan és felelőtlen meszterkedéseivel szemben. A magyar társadalom felzudulása és megmozdulása egészen páratlan mértékben bontakozik ki. Tudjuk jól, hogy miért. Ha valaki megfigyelt volna már arról, hogy Magyarországon 1918.-ban egy nemzetgyilkos forradalom zajlott le,

annak emlékezetébe idézzük, hogy az őszirózsás forradalom nemzeti-ségi tervei pontosan azon a vonalon mozogtak, mint a mostani Hubay—Vágó féle javaslat. Csupán az a különbség köztük, hogy az októberisták nem akarták ennyire részre tagolni a magyarságot...

Nemcsak hazafias hangulat kérdése tehát az, hogy felemeljük

tiltakozó szavunkat e képtelen és ostoba tervezet ellen. Kötelessége ma minden magyar embernek, hogy csatlakozzon ahhoz az egyetlen lehetséges és becsületes magyar állásponthez is, amely a nemzet egységét jelenti. Megnyugodva látjuk, hogy e körül nem is lesz hiba. A magyar nép sem erkölcsi-cseiben, sem politikai ítélőképességében nem rokkant meg, hanem tudatában van annak, hogy mivel tartozik a nemzet méltóságának. Ne számítson tehát senki arra, hogy álszent szóbeszéddel és szemforgató hamissággal még egyszer meg lehet bennünket téveszteni. Ne gondolja a politikai történet, hogy a korszellem ürügye alatt olyan dugárut csempészhet a magyar törvénykönyvbe, amely ennek az országnak a halálát jelentené!

Európa emberemlékezet óta legnehezebb óráit éli. Nemzetek pusztulnak el, új határok támadnak s egy régi és igazságtalan világrendet igyekszik megtörni a feltörekvő nemzetek ereje. Ebben a háborús Európában csak akkor fogunk fennmaradni, ha teljes egységben és egyetértésben munkálkodunk a magyar jövőért, akár fegyverrel, akár szerszámmal kell azt kiharcolni. A nyilasjavaslat azonban a nemzet egységét akarja szétbontani. Vagy a tudatlanság, vagy pedig a gonoszság sugalmazta tehát ezt a torz elgondolást. Úgy hat ez a pokoli tréfa a történelem mostani magasztos pillanataiban, mint a nemzet legnagyobb értékével kalmárkodó kufárok hangoskodása a templomban. Mi templomnak tekintjük a magyar nép lelkét s nem engedhetjük meg, hogy annak akár előcsarnokába is kufárok férkőzzenek be!

„A MUNKA” TÁRCAJA

A RÓZSASZÍNŰ SZEMÜVEG.

Pistabácsinak hívták. Egyszerűen így. A bácsi jelző a kórának szólt s annak a régi jó világnak, amelyik az öreg háttérben volt. Ha végiggamogott hetven s egynéhány évével, az udvarház kertjén, szakálas csontos képe, úgy hatott, mint a régi képesmellékletek Mak-mahón tábornokáé. Csak ő nem a sereget, hanem a lovakat irányította, nem kis szerencséjével, Mert kocsis volt Pista bácsi, mégpedig a javából. Nedeckiek, meg Szentiványiak négyesfogát rőpítette, tűzes lovakkal, abban a régi jó világban, mikor szerintük még voltak „urak”. Mert urak szerintük csak azok, kik gazdagok, gavallok, kemények és jószívűek, mulatóság és büszkéek.

A régi világ e délibabos képe, főleg akkor merült fel agyában, mikor a bor ősi ereje dolgozott benne. Mikor kocsis lettére szalonpicces volt. Mikor vasárnap délután végigdől a priccsen s nótázva szivta lánggal égő szivarját. Én mint gyerek, — neki fiatalur, — szeretve a régi időköt és a régi nótákat, odaültem a priccs szélére s hallgattam dalolását. Ősi nóták, népdalok, románcok törtek elő lelke mélyéről, ahol a régi idő úgy élt, mint szegény ember kincsesládája a sivar jelenben. Az volt a nótázásban különös, hogy minden nótát egy dallamra dalolt s mégis „kijött”. A nóták között szit, hol a sivarból, bodor fűből,

hol az üvegből savanyu bort. A borban szerinte nincs különbség, mind jó! Ha dorgáltam az ivásért: Elég volt már Pista bácsi... azt felelte: Elég, majd ha meghaltam. Aztán mesélt régi sorokat régi urakról, akiknél szolgált. Aranykulcsos kamarások, huszár századosok között élte le életét. Senki volt, de lázongani elfelejtett. Szívében soha nem ébredt föl a szociális különbség lázító ereje. A régi idők békés szellemének tejt szivta ő s az életet ur nélkül el sem tudta képzelni.

Beszélt dárídókról, vágatásokról büszke paripákon s ragyogó négyesfogatokon. Zsellér emberek egyszerű, romlatlan életéről, magyar életről. Amikor megunt, felsóhajtott: Az volt a jó világ! Azok voltak az igazi urak, ma már nem látni ilyeneket...

Mint a film színes szalagja, úgy pergett le előttem egy régmúlt idő színes vászna. Megláttam, hogy látja Pista bácsi elmúlt életét az ő rózsaszínű szemüvegén át. Az élet elmúlt, de a rózsaszínű szemüveg megmaradt az avult emlékek meglátására, visszapergetésére. Kellett ez neki, ebből élt s hogy talán még várta is vissza azt a világot, egy eset szellemesen megmutatta.

Akkor is a rózsaszínű pápaszem volt az orrán. Így jött haza a városból egy vasárnap délelőtt. Elém áll pityókásan s mondja: Ezt tessék meghallgatni! ... Mit? Kérdeztem érdeklődve.

Hát a patika sarkon egy fiatal urat láttam jönni... azt mondták, hogy a Vadászról jön. Cigánybanda kísérte muzsikálva, ő meg üveggel a kezében dalolt... Hát mikor megláttam, még a

könnyű is kiesett a szememből örömdömbben. — És ezeket a szavakat, már ismét sirva mondtam.

Igazán, hát miért sirt?.. kérdeztem. — Mert arra gondoltam, — felelte siró örömmel, lelkesedéssel, — hogy kezd már megint magyar ur lenni!

De az öregot a mult mellett a jelen is érdekelte. Irni olvasni jól tudott s szeretettel beszélt jó mesteréről, aki bizony pálcával is pedagogizálta a leckét. Mégis egyszerű ember lehetett az öreg tanító, aki hetven év előtt, ily maradandó nyomokat hagyott a lelkében. Tanított, nevelt s adott értelmes és okos szívet s jellemet tanítványainak. Mert Pista bácsi értelmes ember volt. A betűt igen szerette. Szabad idejében olvasta az újságokat, híreket, politikát. Legjobbán szerette az elbeszéléseket, mint ő mondta „nagy olvasmányok”. A világ sorsát okosan illette meg s pár szavából látszott, hogy többet tud belőle, mint sok hencső félművelt ember. Nyugodt volt, mint a föld. Politikai csaták nem izgatták föl kedélyét, nemzetközi feszültségeken túl nézett szeme. Úgy állt az események sodrában, mint a hid erős pillérei, melyeket nem sodorhat el a víz árja.

Nyugodt volt akkor is, midőn az 1938-as események jóformán mindenkit izgalommal és lázzal töltöttek el. Az emberekben dolgozott az életösztön. Mindenünnen költözködésről hallatszottak hírek és álhírek. A mi utcánkban is futóárkokat ástak, a város fölött szokatlanul sok repülőgép szállt. Esténként hallani lehetett a volt cseh határ felől az ágyuk mély döngését. Az öreg Pista Bácsi, mint alélt mindeneseközben egykedvűen hord-

ta gazdája parancsára a padlásra a légoltalmi kellékeket. Neki mindegy volt, mit hord. Úgy vitte föl ezeket a dolgokat, mint ősszel az új tengerit.

Amikor kertünkben egy szomszéd, a feszültség tetőpontján, óvóhelyet ásatott magának, az izgalom már a házunkig ért. Izgalom, kérdések, találgatások, szidalmak parazsa izzott a szívekben.

Valaki Pista Bácsi előtt azt mondta, hogy minden bajnak okai a csehek. Az öreg nyugalommal csak ezt felelte rá: Majd csak eltapodják valahogy őket. — S nevetett. Benne volt e nyugalomban, annak a fölismerése, hogy egy ilyen ország miatt, nem jöhet világégés. Sokmindenben az öregnek lett igaza. Míg mások remegtek, sópáncodva mentették értékeiket biztos helyre, az öreg nyugodt volt. Nemcsak kora és nincstelensége miatt. Elővette a rózsaszínű szemüvegét. Fölhajtott néhány kortyot a hegy levéből s mosolygott a világ során. Átélt ő már ilyent máskor is. Amíg mások vésznek látták az ég alját, ő így szólt: Szél lesz holnap.

Az izgalom elmúlt s kissé nyugalom lett. Az utcánkban behányták a futóárkokat, az elhurcolt ékszereket és holmikat visszahozták, a pesszimisták. Üresen és céltalanul ásitó futóárkokban gyerekek buncuroztak s játszottak buccskát. Mintha rácsíoltak volna a felnőttékre a gyerekek s magasabban állnának felettük. A hetek és hónapok multak, de kertünk végében még mindig ott ásitott a paprikás bángulatra emlékeztető „dekung”. Gondolták, jó lesz a gyerekeknek nyáron hűsülni benne. Nem az lett. A télvitől beázott a egyik szárnya

Leányközépiskolai előkészítő-tanfolyam Salgótarjánban.

Salgótarján város és környéke leánytanulóinak középiskolai oktatásügye jelentős fordulatot nyert a napokban. A Rozsnyói Püspöki Főhatóság ugyanis május 31.-én kelt 2354/1940. sz. leiratában arról értesítette a salgótarjáni róm. kat. déli plébánia hivatalt, hogy 1940. szept. 1.-től Salgótarjánban az Árpádházi boldog Margitról elnevezett, alsótagozatú leányliceumi előkészítő tanfolyam megnyílik.

A leányközépiskolai tanfolyam működéséhez tehát megírt az engedély. Erre sok érdekelt szülő várt már hónapok óta. Mert hiszen nem lehetett könnyű a szülői társadalomra nézve a kérdés, vajon lehet-e itthon leánygyermekük középiskolai tanulmányait végeztetni, vagy pedig súlyos áldozatokkal más városok leánynevelő intézetébe kell majd elküldeni őket. Ma ugyanis az a helyzet, hogy az élelmezés kérdése az összes internátusokban nehéz feladat elé került. A világpolitikai események sem olyanok, hogy az aggódó szülők könnyen elhatározzák magukat arra, hogy a meleg családi körből más városokba adják ki gyermekeiket nevelésre. Az itthoni tanítás pedig, akár hogy számítnak is, legálább is felével olcsóbban és kényelmesebben intézhető el, mintha távoli intézetben történik az.

Ezek az érvek indítottak Salgótarján két róm. kat. egyházközösségét arra, hogy egy leányközépiskolai előkészítő tanfolyam megszervezése tárgyában az alapvető munkákat megkezdjék. A két egyházközösség vezetősége és képviselőtestülete közös testvéries elhatározással és őszinte lelkesedéssel vállalta ezeket az érvek az intézménynek patronátusát.

A két egyházközösség bátor kezdeményezését akarta a rozsnyói egyházmegye jószágos és messzetekintő főpásztora Bubnics Mihály megkoronázni, akkor amikor a tanfolyam létesítéséhez a Katolikus Tanügyi Főhatóság részéről a hozzájárulást meleg szívpel megadta és a Nm. V. K. M. jóváhagyását megszerezte.

Most tehát itt van a leányközépiskola városunkban! Egyelőre szűkebb keretek között, mint előkészítő-tanfolyam I.—II. osztálya kezdi meg működését f. é. szeptember 1.-én. A neve: Árpádházi boldog Margit róm. kat. leányliceumi alsótagozatú előkészítő tanfolyam lesz. A budapesti hasonló nevű és országosan ismert kiváló leánynevelő intézetnek mint leányintézeté ez. A salgótarjáni iskola nevének jelentősége és célja is ugyanaz lesz: Árpádházi boldog Margit kultuszát akarja ez az intézet itt a felvidéken terjesztetni, mert hiszen IV. Béla király leányának, boldog Margitnak történeti emléke is fűződik ide a rozsnyói egyházmegye területéhez.

A tanfolyamra való beiratkozásokat és jelentkezéseket már június 10, 11, 12. továbbá június 17, 18, 19. napjain dé-

beomlott. Nem csoda, hisz cigányok ásták, nagy sietséggel, cigány munka volt. A beomlott fedezék ott csufoskodott a már zöldelő vetés, pázsit között. Úgy nézett ki, mintha tényleg a bomba csapott volna bele. Ezért kimondtuk rá a halálos ítéletet. Az öreg Pista Bácsi megkapta a parancsot, temesse be végleg az omladékokat. Reggel neki is fogott. Pont hétfő volt, amikor fejből még nem szállt el egészen a bor párja s szeméin ott volt még a rózsaszínű szemüveg. Hányta szorgalmasan a földet s kiszedte a gerenda-darabokat. Az emberek ott mentek el mellette az utcán s talán mosolyogtak az öreg munkáján. Úgy dél felé majdnem elkészült vele. Már taposta és döngölte a földet a behányt gödör fölött. Ekkor egy ember állt meg a kerítésnél s odaszólt az öregnek: Mit csinál Pista Bácsi?... minek hányja be a fedezéket? —

Az öreg lapátra támaszkodva, egykedvűen fölneéz s szól: Minek az? — Minek?... hát hová menekül, ha baj lesz? — kérdi, ingerkedve az öreggel az idegen. — Hová?... hát a kocsmába — feleli ő egykedvűen s nagy szorgalommal tovább tapossa a frissen hányt, puha földet. Megfelelt a viccelődésre jól, talán nem is ő, hanem „a rózsaszínű szemüveg.” Cs.

A Szentatya Követe Salgótarjánban.

Június 29.-én, az apostolfejedelmek ünnepén nagy napja lesz városunknak. Szentseges Atyánk, XII. Pius pápa magyarországi képviselője, Angelo Rotta c. érsek Óexcellenciája tiszteli meg városunkat. Ez alkalommal fogja ünnepélyesen megszentelni azt a fogadalmi oltárt, melyet a helybeli acélgár munkásai áldozatos adományukból állítottak a Boldogasszonynak, a magyar munkásság védelmének szenteltére a ferences templomban. Nem mindennapi esemény lesz városunk történetében ez a látogatás; jelentőségét még fokozzák éppen a jelen idők könnyes és véres történései. Most, amikor a holnap bizonytalansága csüggeszt, Belőle és Tőle, mint a világ legnagyobb erkölcsi hatalmának, a Pápaságnak képviselőjétől meritünk biztatást és reményt az új magyar történelem s a szebb, nemesebb és igazságosabb jövő felépítéséhez. Hisz a történelem folyamán mindig a pápai munciusok voltak azok a pártokon felül álló, elfogulatlan, tárgyilagos és gyakorlati érzékkel rendelkező tanácsadói a magyarságnak, akiknek legnagyobb részük volt a nemzet történelmi gondolatának és nemzeti hivatásérzetének kialakításában. Ők voltak hazánk történelmében a boldogulás útjának irányjelzői, akik a legszomorúbb elhagyatottságunk idején is mindig bátran, férfiasan mel-

tünk álltak a veszély, a balsors és sirhoz-közellálás szomorú gyászveiben. Eljón hozzánk az „örök Róma” követe, hogy a magyar munkás dolgoz hétköznapi közé ünnepet hozzon, hogy a mai anyagi világ, idegeket őröl rohanásában a lelkes és erkölcs magasabbrendűségére irányítsa tekintetünket. Eljón, hogy tanuja legyen e város hitének, az Egyházhoz és annak legfőbb Pásztorához való rendületlen és törhetetlen ragaszkodásához. Mi várjuk szeretettel, tisztelettel s a Neki, mint Krisztus földi helytartója követének kijáró legmélyebb hódolattal!

A Nuncius Óexcellenciájának érkezése június 29.-én d. u. fél 6 órakor lesz a Budapest felől jövő gyorsvonattal. Fogadtatása az állomáson, majd a rimamurányi utca kezdetén felállított diadalpavilonnál lesz.

Ugyancsak 29.-én este fél 9 órakor az acélgári Olvasóegylet dísztermében a munkásság és az egész salgótarjáni társadalom hódolóestje lesz a Szentatya Követe előtt.

Június 30.-án pedig ünnepélyesen megszenteli az ujonnan felállított oltárt és ünnepélyes főpapi szentmisét pontifikál.

A Részletes programot a Munka legközelebbi számában és az utcai plakátokon közöljük.

előtt 10—12 óra között megkezdje az intézet igazgatója. A beiratkozások ideiglenesen a salgótarjáni bányatársulati központi elemi iskola épületében folynak le, ahol minden szülő megkapja a kívánt szakszerű és pontos felvilágosítást. Vidéki szülők érdeklődésére az igazgatóság levélben is nyújt felvilágosítást. (Posta cím: Salgótarján Hunyad u. 8 sz. i. Leány középiskolai tanfolyam) Későbbi hivatalos órák és beiratások minden hétfő és szerda délután 10—12 óra között lesznek. A tanfolyamra keresztény leányököndékek vallás külföldi nélkül jelentkezhetnek.

Az intézet vezetését a két egyházközösség kebeléből megalakítandó intézőbizottság végzi majd. Ez lesz hivatva az új iskolaügyi intézményt benépesíteni és szerkesztési körülmények között liceumává való tovább fejlesztését a jövőben elősegíteni. Mert hiszen a cél csak ez lehet Salgótarjánban! Ez a város, mint ipari nagyvállalatok városa, olyan nagyszámú intelligenciával bír, mint az ország más

részének még egyszer annyi lakóval bíró városai. Érthető tehát, ha a leánygyermek nevelési kérdése közügygé lett és olyan megoldás válhat a jövőben szükségessé, amely lehetővé teszi számunkra itt Salgótarjánban való középiskolai oktatásukat.

És mivel a két egyházközösség ennek a kérdésnek komoly hitéleti, erkölcsi, szociális és társadalmi jelentőségét teljes súlyával felismerte és a megoldáshoz a bátor kezdeményezést megtette: megvan a remény arra is, hogy ugyanezzel a lelkes munkakedvvel és kitartással fogják a jövőben is erejüket ennek az új leánynevelő-intézetnek szolgálatába állítani.

Minket csak igaz öröm tölt el, hogy Salgótarján városa egy újabb közoktatási ügyi intézménnyel gyarapodott és a köznevelődés ilyen irányban is rohamos lépésekkel fejlődik majd városunkban. Ebben a hitben meleg szeretettel köszöntjük a róm. kath. leányközépiskolai előkészítő-tanfolyam megnyitását.

Légoltalmi gyakorlat.

Június hó 12.-én, szerdán folyt le Salgótarjánban az a légoltalmi gyakorlat, melyet a Honvédelmi miniszter az egész országra kiterjesztve, különböző napokra elrendelt. Előző napon megjelentek azok a hirdetmények, amelyek tudomására adták a lakosságnak, hogy a gyakorlati képzültség június hó 12.-én reggel 6 órakor kezdődik és tart június hó 13.-án reggel 6 óráig. Ezenkívül dobszó útján is hirdették a gyakorlat idejét. A gyakorlat napján kora hajnalban jelentek meg azok a falragaszok a város hirdető oszlopain és az üzletekben, melyek a légvédelmi gyakorlattal kapcsolatos részletes tudnivalókat tartalmazták.

Szerdán reggel 6 óra után nagy volt a sűrűség-forgás a városban. Siető leányok, ifjak és férfiak igyekeztek a különböző óvóhelyekre, mindazok, akik a cselekvő osztagok tagjai voltak. A gyakorlatba az ipartelepek is bekapcsolódtak. Már a déli előtti órákban várták az első riadót, amely azonban csak délután 2 órakor következett be éspedig éppen azért ebben az időben, mert ilyenkor legnépesebbek a város utcái, a hivatalokból, gyárakból stb. hazatérő járókelőktől. Ezalatt a riadó alatt a polgári iskola előtt volt a gyakorlat, ahová tüzőltő és mentő osztagok érkeztek.

A második riadó este 6 óra 10 perccor történt, majd ezt követte egy visszafutó riadó és a sötétség beálltával egy utolsó riadó volt. Ezen riadók alkalmával a város különböző pontjain voltak felállítottak tűzek, rombolások stb. A hatósági légoltalmi szervezet mintegy

vizsgált tett arról, hogy mennyire fejlődött az elmúlt évi őszi gyakorlat óta. A vizsga igen jól sikerült és nagy fejlődésről tettek tanubizonyosságot mindazok a szervezettek, amelyek a légoltalom nagy komplexumába beletartoznak. A cselekvő osztagosok készsége és készség igen dicséretreméltó módon nyilatkozott meg. Látszott az egyes egyénekben, hogy munkakészségük legjavát akarják nyújtani. A közönség magatartása és fegyelmessége példás volt. Azt lehet mondani, hogy az előző évi gyakorlattal összehasonlítva, hatalmas javuláson ment keresztül.

A csökkentett világítás és az elsötétítés bizonyos vonatkozásban javításra szorult. Arra is jó volt ez a gyakorlat, hogy a többféle elsötétítési rendszer közül választani lehessen.

Már a kora délelőtti órákban megjelent a városban az illetékes hadtest légvédelmi parancsnoka és egész nap folytatta ellenőrző útját és szemlét. A város légoltalmi parancsnokának kíséretében megjelent az ipartelepeken is, hogy azok készségi fokáról is meggyőződjék. Egyébként pedig ugyszólván egész napon át a Légo központban tartózkodott, ahol figyelemmel kísérte a hatósági légoltalmi szervezet működőképességét. A gyakorlatok alatt figyelte azok lefolyását. Eltávozás előtt a város légoltalmi vezetője és légoltalmi parancsnok előtt oda nyilatkozott, hogy nagy megelégedéssel és örömmel látta a hatósági légoltalmi szervezet eredményes tevékenységét. Nagy fejlődést lát ezen a téren, — mint mondotta — és amikor a Légoltalmi Li-

ga működéséről is tudomást szerzett, oda nyilatkozott, hogy a légoltalomnak ez a része, vagyis az önvédelem megszervezése „a kapun belül” való légoltalom teljes kiépítése még igen fontos feladat. A Légoltalmi Liga munkája fölött elismerését nyilvánította az eddigi szervezéssel kapcsolatos nagy buzgalomért.

Amikor tehát rájön a közönség annak a felismerésére, hogy amit a hatósági szervek az utcákon, a tereken végeznek egy légi támadás után, ugyanazt kell kicsinyben elvégezni minden házban, ahol valami veszély következik be, akkor ez a teljes légoltalmi felkészültség alkalmas lesz arra, hogy az esetleges ellenséges támadások okozta áldozatok száma és a károk nagysága minél kisebb legyen. Ne hagyjuk tehát ezt a kérdést szunynyadni, mindenkiben éljen az a tudat, hogy magunkat és hozzátartozóinkat megvédeni igen szép és nemes feladat, de legelsősorban honpolgári kötelesség!

Nagy megmozdulás.

A szeretet, az igazi, aktív, tevékeny szent Erzsébet-szeretet mozgósította nemcsak Salgótarján, hanem a környék némesen érző, magasztosan gondolkodó szíveit. A jó Isten csodás idővel mosolygott le a Nőegylet mindig nagyon nívós és rendkívül kedves népnépnépvására s így az előző nap Medárd okozta ijedtséget, hogy esős idő lesz, eloszlatta.

Ez év népnépnépvására nem talál az ember kellő és elég elismerő kifejezést. A jelen élet és események nehéz körülményei közepette, szinte csodálatos volt látni a Liget vendéglő felé hőmpölygő, minden társadalmi állásu embertömeget. A szeretet felfoghatatlan erejét állítja szemünk elé, hisz ez volt a legfőbb vonzó erő, mely ki tudott kapcsolni mindannyiunkat a mindennapi élet gondjából. Ezzel tette a Nőegylet minden tagja számunkra felejtethetlenné a népnépnépvást. A Nőegylet lelke az elnöknő Korompay Lajosné, az ügyvezető-elnöknővel Schreiner Jenőnével és a társ-elnökökkel: Jánossy Ödönnével és Petonszky Lászlónéval, a minden szerdán délután délutánjaikat feláldozó nőegyleti tagokkal, akik a sorolás nyereményei előállításán és a különféle sátrak, szórakozás és minden más program megvalósításán fáradoztak, már előre nagyszabású és rendkívüli dolgot engedtek sejtetni és ezt teljes egészében láthattuk is.

De inkább tegyünk egy kedves és felejtethetlenné emlékü körsettát! Szinte hihetetlenül hangzott, mikor sorsjegyet akartunk még venni, hogy egyetlen egy sincs, mind egytől-egyig elkelt. Ez különösképpen az iskolás gyermekek buzgóságáról tesz tanubizonyosságot. Rendkívül bájos volt a Nőegylet leányainak és a zagyvapálfalvai nagyon szép egyenruhás leánykőri tagoknak szíves fogadtatása már a bejáratnál és tovább a példásan ügyes, a vendégek gondolatát szinte ellesni akaró, kedvébe járó, mindenben segítő egyenruhás bányai levették, akiknek őszintén gratulálunk!

Beljebb kerülve, szemünk elé tárult a rendkívül izlésekeny díszített, szébbnél-szebb sátrak sora, melyek ez idén is vitéz Jónás Ödönné alelnöknőt dicsérik. A bográcsos, a virsli és flekkesen sátor körül volt a legnagyobb tolongás. A ki-pirosodott arcú, magyaros fejdíszben sürgölődő asszonyok a legjobb akaratukkal sem tudták már a kora délután kiszolgálni a közönséget.

A fekete-kávés, a pezsgős, süteményes stb. sátrak hatalmas készlete is hamar elfogyott.

A süteményes-sátorra, hogy egészen őszintén lengyünk, nem igen számítottunk ezidén a mai nehéz körülmények között. De a szeretet csodákat művelt, most saját háztartásukból vonták el a jólelkek a fölőseket nem mondható cukor adagot csak azért, hogy a szegények és nyomorgó felebarátok keserű életét megédesíthessék.

Nagyon kedves vendége volt a népnépnépvására a Nőegyletnek a volt elnöknő Kiss Lajosné, akit meleg szeretettel, vettek körül salgótarjáni ismerősei.

Megemlítjük még a bányalelki iskolának gyönyörű előadását, melyet másnap meg kellett ismételni és az igalmas sorshuzást.

Káprázatos, felejtethetlenné nap volt ez, sok-sok lelki és anyagi haszonnal, melyért csak hála és köszönet jár.

Tavaszi napsütés az arcot szeplőssé teszi

Szeplőt, májfoltot szüntet:

Bubi szeplőkrém

Az arcot fehérre, simává teszi:

Bubi arccrém

Az arcot tisztítja:

Bubi szappan

Pattanást szüntet, zsirtalanít:

Bubi arcszesz

Az arcot megvédi a változó időjárástól:

Bubi puder

Kapható:

SZÜCS RÓBERT

gyógyszertárban, Salgótarján

Bányamozgók híre. Junius 16-án, vasárnap három előadásban mind a baglyasaljai, mind a pálfalvai bányamozgó, a mindenütt, s így nemrég Salgótarjánban is nagy tetszést aratott, pompás magyar vigjátékot: NEM LOPTAM EN ÉLETEMBEN-t fogja bemutatni, Egry Mária, Ania Suli, Kovács Terus, Szilassy László, Latabár Kálmán, Bilcsi Tivadar, Pethes Sándor, kiváló magyar művészeinkkel a főszerepekben. Műsor kiegészítésül: „Nemzetközi variété” artista film „Macska ábránd” rajzfilm s a mostani történelmi időkre való tekintettel a Magyar, Ufa és Fox világhírűek, a legfrissebb események szemléltetésével.

Európaszerte rosszabb buza-termésre van kilátás. A vetésjelentésből ismeretes, hogy ebben az évben Magyarországon is gyengébb lesz a buza-termés. Szakkörök szerint az egész európai kontinensen jelentősebb csökkenéssel kell számolni, ami főleg a rossz időjárásnak tudható be. Előzetes számítások szerint a tavalyi eredménnyel szemben 200 millió mázsára is tehető az idei csökkenés. Argentínában a tavalyi 91 millió mázsás terméssel szemben ebben az évben csak 32 millió mázsás termés-eredményt várnak buzából.

Szabályozzák a néprádiókészülékek forgalombahozatalát. A kereskedelem és közlekedési miniszter a második néprádióakció készülékeinek folyó évi június 10-én kezdődő forgalombahozatalát az alábbiakban szabályozta: Néprádió-készüléket a rádiókereskedők további intézkedésig csak annak szolgáltathatnak ki, aki előtte folyó évi június 1-én, illetőleg azután kiállított rádióvédőkészülék üzemeltetésére jogosító engedélyt felmutatja. A néprádió-készülék vételára készpénzvásárlásnál 44:60 P., részletvásárlásnál pedig 48:60 P. Ebben az összegben a felemelt fázis — és csodádo bennfoglaltatik. Részletvásárlásnál a készüléket eladó kereskedő a készülék átvételekor 1:60 P.-t szed be, míg a fennmaradó 48 P. egymást követő hat hónapra át 8 P.-s havi részletben törlesztendő a postahivatalok által bemutatott nyugták ellenében. Bővebb felvilágosítást a postahivatalok, illetőleg a néprádió-készülék forgalombahozó kereskedők adnak.

A június havi Palladis újdonságok ismertetése

Jó könyvek versenyfutása. Ez jut eszünkbe, ha a most megjelent Pengős és Felpengős Regényeket végiglapozzuk. Mindegyik más világba vezet, de mindegyik a maximumát adja annak, amit érdekesítő regénytől vár az olvasó. Itt van mindjárt M. SLEEY Pengőskötete: „Sikoltás az éjszakában.” Izzó fantáziától született, különös történet, amely egy könyvtáros kisasszony nyári szabadságát tíz életre is sok szenzációval népesíti be. Az egyik Felpengősben AGATHA CHRISTIE, a megmagyarázhatatlan rejtelmek írója ejti rabul az olvasót „A gyűlölet örülte” című egészen szokatlan, izgalmas levegőjű regényével, a másikban pedig, a világhírű EVANS regényében: „Montantana újra átkel a nagy folyón” viharzó vágatban követjük a rettenthetetlen hőst poklokra és mennyországokra át. A vadnyugat nagy költőjének, ZANE GREY-nek filozófus regénye, „Az erdő szerelemese” jelent meg sokak kívánságára egyidejűleg új olcsó kiadásban, hogy az olvasók megfelfigyeljenek attól a varázstól, amelyet olyan bőséggel ont ez a híres könyv.

Talált tárgy. Folyó évi április hónapban egy pénztárcát találtak pénztartalommal és szolgáltatott be a salgótarjáni rendőrkapitányságon. Igazolt tulajdonosa átveheti a hivatalos órák alatt.

Talált tárgy. 1940. évi április hónapban egy drb. pisztolyt találtak és szolgáltatott be a salgótarjáni rendőrkapitányságon. Igazolt tulajdonosa átveheti a hivatalos órák alatt.

A honvédség és a polgári lakosság élelmezésének biztosítása. Megjelent a földművelésügyi minisztérium rendelete, amely a polgári lakosság élelmezésének biztosításán kívül a honvédség élelmezésének és állatainak takarmányszükségletének biztosítását is a földművelésügyi miniszter feladatává tette. E kormányrendelet célja az volt, hogy a mai rendkívüli időkben tervszerűen és egységesen történjék gondoskodás a honvédség és a polgári lakosság ellátásáról. E rendelkezés következtében közlelmezési kérdésekben a földművelésügyi minisztérium ügyköre nagymértékben kibővült. Az azzal kapcsolatos közlelmezési és egyéb széleskörű gazdasági kérdések egységes irányításával, valamint a minisztertanács felhatalmazása alapján a mezőgazdasági munkálatok zavartalanosságának biztosításával a földművelésügyi miniszter — legfőbb rendelkezési jogának fenntartása mellett — vitéz Lukács Béla földművelésügyi minisztériumi államtitkár bizta meg. Az ország közlelmezésének ez az újjászervezése maga után vonta annak szükségességét is, hogy a rendkívüli viszonyok által megkívánt irányban a mezőgazdasági termelés és értékesítés is megszerveztessék és hogy gondoskodás történjék a rendkívüli viszonyok megszüntése után következő időre is a mezőgazdasági termelés jövőbiztosításának biztosításáról. Ez utóbbi feladatok ellátásával a minisztérium kormánybiztosi minőségben Jurcsák Béla országgyűlési képviselőt bizta meg. Munkakörét a földművelésügyi miniszternek, illetve akadémizálás esetén vitéz Lukács Béla államtitkárnak irányítása és felügyelete mellett látja el.

Árverési hirdetmény.

Pk. 2538/1940. sz.

Kabzán Zoltán Istvánné sz. Diósi Ilona végrehajtató javára, 500 P. tőke és jár. iránt a salgótarjáni kir. bíróság 892/1940 sz. végzésével elrendelt végrehajtás során lefoglalt 1563 P. becsértékű alábbi ingóságok: konyhaberendezések, edények, értékpapírok stb. Salgótarjánban városháza udvarán levő raktárban 1940. évi jun. hó 27-én d. u. 1 órakor bírósággal elárvereztetnek.

Salgótarján, 1940. évi jun. hó 11-én.
Török Gyula
kir. bír. végrehajtó.

Miért van szükség katonai utóképzésre?

A tényleges szolgálatát befejező katonára ujjra polgári foglalkozásához tér vissza. Megválnak a honvédségtől és léteért való küzdelmének egészen más irányú gondjaival vesződik. Amde az állam a közönségnek nagy anyagi terheket jelentő pénzkiadásal nem azért nevelte és képezte ki katonájává, hogy azt, amit tanult hamarosan el is felejtse, hanem azért, hogy háborúja esetére lehetőleg minden fegyveres szolgálatra alkalmas fiatal és korosabb embere hadibebiztosításának megfelelő katonai ismeretekkel bírjon. A honvédség kötelezőből kilépő minden embert tehát mindaddig gyakorlatba kell tartania, amíg oly idős nem lesz, hogy háború esetén már nem kell bevonulnia. Ez bizony a minél nagyobb hadseregek gyűjtésére törekvő államokban elég magas korhatárt jelenthet.

A gyakorlatbantartás feladatai sokrétűek. Résztart az egészséges szellemi erők ébrentartásáról, a test rugékonyságának fenntartásáról, részint a katonai ismeretek felrészítéséről van szó. Utóbbiak gyakorlati vonatkozásai a tartalék évek alatt a szükséghez képest többször is megismételhető rövid fegyvergyakorlaton átvehetők.

A nevelés, a testedzés és az egyre fejlődő katonai mesterséggel való lépéstartás azonban folyamatos foglalkozást

S P O R T

SBTC—MSE 7:0 (2:0)

SBTC pálya.

500 néző.

Vezette: Égner.

Az aránylag kis számú közönség lelkesen megtapsolja az SBTC-t a diósgyőri siker elismeréséül.

A mérkőzésre így áll fel a két csapat:

SBTC.: Géczy, — Budai, Gáspár, — Kiss, Takács IV., Mátrai, — Balázs, Csuperda, Jenőfi, Lackó, Baranyai.

MUNKÁCS: Bucskó, — Nemes, Vaszocsik, — Glücher, Erdélyi, Balogh, — Usléber, Rizsák, Fialkó II, Fialkó I., Tóth.

A nagy melegben lagymatag játékkal indul a mérkőzés. Az első esemény az első gól a 13. percben. Csuperda egyből játszik Laczkóhoz, az összekötő kiugratja Balázst, akinek lövése a felső lécről pattan a hálóba 1:0 Szép akció, szép gól! Fialkó I. lövését védi elegánsan Géczy, majd Csuperda, Takács IV. és Kiss lövései ijesztetik a munkácsi kapust.

Eseménytelen játék közben egyéni akcióból lövi Balázs a 32. percben a félidő második gólját 2:0.

A II. félidő 2. percében Jenőfi hatalmas szabadrúgása a sorfal fölött a bal felső sarokba jut, 3:0. Élénkül a játék, a munkácsi kapusnak mind több és több a dolga. A 18. percben Balázs kapufáról kipattanó lövését Jenőfi befeljezi, 4:0, egy fél percre rá ugyancsak 6 lapos gólt lö, 5:0 Meddó fölény után a 25. percben Jenőfi átadásából Balázs lö ujjabb gólt. A 31. percben Balázs lövi a hetediket is, mely már a százharmincadik gól.

Gyenge iramú mérkőzés volt, fölényes SBTC. győzelemmel. Az SBTC. a nagy melegben kissé pihente a diósgyőri küzdelem fáradságait. Jó volt Budai, Balázs, Jenőfi és Géczy, — az MSE-ben Bucskó, Fialkó I. és Erdélyi.

Szögletarány 8:3 az SBTC. javára.

SSE—PTK 2:1

A kiesők zónájában vacilláló SSE meglepetésre legyőzte az otthonában játszó Perecest, ezzel ismét nagyon értékes

2 pont birtokába jutott. Perecesi vezetés után Enoch egyenlített, majd vitéz Majoros megszerezte a győztes gólt.

Kedvezményes tengeri igénylés határideje. A sertésbizálással foglalkozó gazdáknak a kormány régebben kedvezményes áru kukoricát bocsátott rendelkezésükre. Az igénylések bejelentésére adott, egyszer már meghosszabbított határidő június 1-én lejár. A Futárhoz eddig 2.000 vagón igénylés érkezett be. Minden valószínűség szerint most ujjabb két héttel hosszabbítják meg a jelentkezés határidejét.

Árverési hirdetmény.

Pk. 2064/1940.

Weisz és Márkus végrehajtató javára (képv.: dr. Rónai Dező ügyvéd) hátr. 649 P 90 f és jár. erejéig a bpesti közp. kir. bíróság 302361/1940. sz. végzésével elrendelt végrehajtás során lefoglalt 1800 pengő becsértékű alábbi ingóságok: 300 kgr. barna felsőbőr Salgótarjánban Erzsébet-tér 7. sz. alatt 1940. évi június hó 26-án d. u. 11 órakor bírósággal elárvereztetnek.

Salgótarján, 1940. évi május hó 30.-án
Török Gyula
kir. bírósági végrehajtó.

IGEN OLCSÓN

kapható 3 drb régi típusú REMINGTON és 1 drb. CARDINAL

IRODAI IRÓGÉP

Megtekinthető Végli Kálmán papírüzletében.

A Szent Erzsébet Nőegylet

1940. június 9. ikt. tárgysorsjátékának nyereményjegyzéke. 19, 33, 34, 44, 46, 50, 52, 58, 106, 113, 119, 131, 132, 141, 147, 151, 177, 208, 223, 268, 292, 305, 311, 321, 325, 332, 378, 395, 397, 402, 404, 458, 463, 495, 528, 547, 566, 596, 635, 649, 668, 698, 726, 729, 755, 783, 812, 814, 819, 821, 870, 873, 895, 899, 922, 932, 937, 938, 956, 975, 976, 987, 992, 1060, 1069, 1074, 1076, 1107, 1108, 1117, 1131, 1132, 1165, 1168, 1182, 1219, 1318, 1332, 1336, 1364, 1375, 1404, 1418, 1423, 1425, 1436, 1444, 1451, 1455, 1484, 1488, 1493, 1507, 1513, 1536, 1538, 1542, 1546, 1547, 1549, 1554, 1568, 1569, 1595, 1603, 1605, 1607, 1613, 1614, 1615, 1618, 1670, 1675, 1714, 1716, 1718, 1737, 1746, 1759, 1760, 1775, 1822, 1824, 1838, 1839, 1859, 1906, 1914, 1934, 1956, 1976, 1983, 1984, 2024, 2059, 2080, 2083, 2112, 2122, 2172, 2193, 2222, 2230, 2249, 2302, 2308, 2322, 2373, 2397, 2410, 2412, 2511, 2532, 2552, 2577, 2634, 2655, 2656, 2709, 2715, 2718, 2737, 2747, 2784, 2859, 2863, 2868, 2950, 2965, 2985, 2988, 2995, 3009, 3046, 3070, 3074, 3085, 3103, 3137, 3176, 3185, 3205, 3206, 3225, 3229, 3240, 3264, 3289, 3290, 3292, 3293, 3304, 3335, 3355, 3375, 3378, 3381, 3394, 3407, 3415, 3425, 3445, 3467, 3510, 3546, 3605, 3607, 3632, 3639, 3649, 3676, 3692, 3761, 3778, 3780, 3790, 3794, 3810, 3910, 3931, 3938, 3939, 3949, 3960, 3962, 4032, 4092, 4138, 4157, 4214, 4226, 4247, 4406, 4455, 4498, 4560, 4565, 4609, 4648, 4673, 4706, 4783, 4803, 4854, 4912, 4955, 4960, 4969, 4971. A nyereménytárgyak 1940. július hó 15-ig hétköznapi pontként d. e. fél 9-10 déli 12 óráig a Magyar Élet Pártja titkári irodájában, (Füleki u. 11.) átvehetők. (A számok helyességéért felelősséget nem vállal a Szerkesztőség).

Virágosítsuk városunkat!